

ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ)
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ
Н А К А З

23 02 2017

№ 144

Про організацію дослідно-експериментальної роботи та затвердження звітів про результати дослідно-експериментальної роботи в навчальних закладах

Відповідно до Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 листопада 2000 року № 522, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 грудня 2000 року за № 946/5167, Положення про експериментальний загальноосвітній навчальний заклад, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20 лютого 2002 року № 114, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13 травня 2002 року за №428/6716, рішення експертної комісії з проведення дослідно-експериментальної роботи (протокол № 49 від 15 лютого 2017 року) та з метою поширення інноваційного досвіду й подальшого вдосконалення пошукової роботи в навчальних закладах міста Києва

Н А К А З У Ю :

1. Затвердити заявку та програму дослідно-експериментальної роботи за темою: «Програма розвитку професійної компетентності педагогічного персоналу навчального закладу», що додається і надати статус експериментального навчального закладу регіонального рівня СЗШ № 182.

2. Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка забезпечити науково-методичний та організаційний супровід експериментального педагогічного дослідження «Програма розвитку професійної компетентності педагогічного персоналу навчального закладу».

3. Начальнику управління освіти Дніпровської районної в місті Києві державної адміністрації передбачити планом роботи заходи щодо методичної підтримки експериментального педагогічного дослідження «Програма розвитку професійної компетентності педагогічного персоналу навчального закладу».

4. Директору СЗШ № 182 забезпечити проведення експериментального педагогічного дослідження «Програма розвитку професійної компетентності педагогічного персоналу навчального закладу».

5. Затвердити звіт про результати підготовчого етапу експериментального дослідження та продовжити дослідно-експериментальну роботу за темою: «Морально-духовний розвиток учнів 5-9 класів на основі впровадження курсу «Християнська етика в українській культурі» в СЗШ № 279.

6. Затвердити звіти про результати підготовчо-організаційного етапу експериментального дослідження та продовжити дослідно-експериментальну роботу за темою: «Організаційні, психолого-педагогічні умови впровадження елементів е-навчання в школі» в НВК № 143, Києво-Печерському ліцеї № 171 «Лідер», гімназії №№ 179, 290, «Ерудит», СШ № № 193, 234, 264, Київській гімназії східних мов № 1, спеціальних загальноосвітніх школах-інтернатах №№ 4, 5, 11, ліцеї-інтернаті № 23 «Кадетський корпус».

7. Затвердити звіт про результати констатувально-моделювального етапу експериментального дослідження та продовжити дослідно-експериментальну роботу за темою: «Модель Столичного центру відкритої освіти в умовах розвитку інформаційного суспільства» в СЗШ № 81.

8. Затвердити звіт про результати організаційно-формувального етапу експериментального дослідження та продовжити дослідно-експериментальну роботу за темою: «Школа повного дня» в СШ № 53.

9. Затвердити звіт про результати етапу реалізації експериментального дослідження та продовжити дослідно-експериментальну роботу за темою: «Формування професійної орієнтації учнів у процесі викладання спеціального курсу «Надра земні (основи геології)» у середній загальноосвітній школі» в СЗШ № 256.

10. Затвердити звіт про результати емпіричного етапу експериментального дослідження та продовжити дослідно-експериментальну роботу за темою: «Упровадження елементів музейної педагогіки у навчально-виховну роботу сучасного ДНЗ» у ДНЗ № 444.

11. Контроль за виконанням цього наказу покласти на начальника управління дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти О. Бохно.

Директор Департаменту

О. Фіданян

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Департаменту освіти і науки, молоді
та спорту виконавчого органу Київської міської
ради (Київської міської державної адміністрації)
від 23.02.2018 № 144

ЗАЯВКА

**на проведення дослідно-експериментальної роботи за темою:
«Програма розвитку професійної компетентності педагогічного
персоналу навчального закладу»**

Основні ідеї експерименту. Розвиток демократичних соціально-політичних процесів, примноження можливостей самореалізації особистості та якісні зміни у сфері науки, техніки і технологій актуалізували потребу інноваційних змін освіти дорослих. Особливо важливим є перегляд підходів до організації професійного розвитку педагогічних працівників у системі післядипломної педагогічної освіти.

Перегляд освітньої парадигми, перехід усіх ланок системи освіти на компетентнісно-орієнтовану модель навчання, спонукають до перегляду періодичності підвищення кваліфікації педагогічних кадрів та пошуку ефективних шляхів її індивідуалізації з урахуванням як освітніх запитів суспільства в цілому, так і вчителів як учасників освітнього процесу, що є передумовою для теоретичного обґрунтування, розробки та експериментальної перевірки ефективності інноваційної моделі професійного розвитку педагогічних кадрів у післядипломній педагогічній освіті. Інноваційна модель має надавати можливість фахівцям відповідно до вимог суспільства, умов діяльності навчального закладу, наявного рівня професійної компетентності та особистих планів професійного самовдосконалення самостійно обирати зміст та форми підвищення кваліфікації упродовж життя.

Забезпечити науковий підхід до проектування професійного розвитку педагогічних кадрів можливо на основі моделі, яка враховує сучасні вимоги до підготовки спеціаліста, актуальний рівень професійної компетентності педагогічного працівника, особливості професійної діяльності на конкретному робочому місці, потреби навчального закладу, а також необхідність задоволення освітніх потреб педагогічного працівника в

післядипломній педагогічній освіті та свободи вибору ним форм, змісту і засобів навчання.

Ефективне вдосконалення професійної компетентності у випадку перегляду підходів до оцінки змісту професійної компетентності педагогічних працівників; способів виявлення її актуального рівня; методики формування змісту навчання; способів урахуванням освітніх потреб педагогів та особливостей діяльності окремого навчального закладу здатна забезпечити «Програма розвитку педагогічного персоналу навчального закладу» як складова дослідно-експериментальної роботи Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка за темою «Інноваційна модель професійного розвитку педагогічних кадрів м. Києва». Модернізація системи післядипломної педагогічної освіти на основі інноваційної моделі значною мірою позитивно вплине на рівень професійної компетентності педагогів та, як наслідок, на якість шкільної освіти.

Об'єкт дослідження: система професійного розвитку педагогічних працівників .

Предмет дослідження: модель розвитку педагогічного персоналу навчального закладу.

Метою дослідження є визначення теоретичних та практичних основ проектування інноваційної моделі безперервного професійного розвитку педагогічних працівників м. Києва та умов її реалізації в межах діяльності Інституту післядипломної педагогічної освіти.

Гіпотеза. Інноваційна модель професійного розвитку педагогічних працівників м. Києва, яка передбачає безперервне навчання фахівців на основі самостійного вибору слухачами змісту, форм, термінів навчання, сприяє більш значимому, в порівнянні з традиційною моделлю, зростанню рівня професійної компетентності педагогічних працівників та істотно впливає на результативність професійної діяльності за умови забезпечення функціонування очної, заочної, очно-дистанційної, дистанційної форм навчання та їх поєднання; орієнтацією на розвиток психолого-педагогічної,

інформаційно-комунікаційної, комунікативної, фахової та інших складових професійної компетентності з урахуванням потреб навчального закладу; впровадження накопичувальної системи обліку результатів навчання.

Відповідно до мети дослідження визначено наступні задачі:

- проаналізувати наукові праці, присвячені різноманітним аспектам індивідуалізації процесу вдосконалення професійної компетентності педагогічних працівників з метою уточнення категоріального апарату та термінологічної бази дослідження;
- визначити концептуальні підходи до проектування моделі професійного розвитку педагогічних працівників;
- виявити сутнісні характеристики професійної компетентності;
- розробити систему дескрипторів для визначення рівнів окремих професійної компетентності педагогічних працівників;
- розробити діагностичний інструментарій для експертного оцінювання та самооцінювання рівня професійної компетентності;
- визначити пріоритетний зміст післядипломного навчання педагогічних працівників з урахуванням особливостей окремого навчального закладу;
- уточнити зміст освітнього замовлення на розробку семінарів, тренінгів, окремих складових курсів підвищення кваліфікації на базі ІІПО Київського університету імені Бориса Грінченка;
- забезпечити психологічну підтримку неперервного професійного розвитку педагогічних працівників;
- розробити освітні пропозиції з урахуванням особливостей діяльності окремих навчальних закладів в форматі «Програми розвитку професійної компетентності педагогічного персоналу навчального закладу»
- модернізувати зміст та форми підвищення кваліфікації ІІПО КУБГ з метою забезпечення неперервного професійного розвитку та підвищення кваліфікації педагогічних працівників протягом всього професійного життя;

- підготувати методичні рекомендації для системи післядипломної педагогічної освіти щодо забезпечення неперервного професійного розвитку педагогічних кадрів.

Методологічну основу дослідження складають сучасні філософські, психологічні, соціологічні та педагогічні концепції; теорії педагогічного проектування, що розвиваються в руслі гуманітарної пізнавальної парадигми, ідеї синергетики як науки про соціальні системи, що само розвиваються та самоорганізуються (Р.Ф.Абдеев, В.И.Аршинов, Е.Н.Князева, С.П.Курдюмов); ідеї використання нечіткого моделювання педагогічних процесів (І.В.Вешнева) та градуйованого підходу до оцінювання об'єктів нематематичної природи на основі лінгвістичної змінної (Л.Заде); основні положення аксіології педагогічної діяльності, акмеології як науки про професійний розвиток, системного підходу (Н.В.Кузьміна), андрагогіки як науки про навчання дорослих тощо.

В якості методологічних регуляторів дослідження виступають ідеї антропоцентризму як філософсько-культурологічного принципу, що екстраполюється в гуманістичну парадигму післядипломної педагогічної освіти; системно-структурного, синергетичного, компетентнісного та діяльнісного підходів до педагогічних явищ та процесів; цілісного підходу до педагогічного процесу як відкритої динамічної системи

База дослідження. Дослідження проводиться на базі Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка та середньої загальноосвітньої школи № 182 I-III ступенів м. Києва.

Методи дослідження. Провідні методи теоретичного дослідження – дедукція та індукція; абстракція та ідеалізація. Відповідно до мети завдань досліджень використовуються, індивідуалізація, диференціація, проектування, моделювання на основі градуйованого підходу до оцінювання об'єктів дійсності; конструювання індивідуальної нечіткої професійної освітньої траєкторії. В дослідно-експериментальній роботі використовуються традиційні методи емпіричного дослідження: включене спостереження,

бесіди, анкетування, метод фокус-груп, тестування, експертне оцінювання та самооцінювання, математичне моделювання, *методи математичної статистики* для визначення статистичної значущості отриманих у ході експерименту результатів.

Наукова новизна дослідження в тому, що запропонована модель професійного розвитку педагогічних працівників обґрунтовує новий підхід до проектування на основі градуйованого підходу; принципово нову позицію по відношенню до визначення показників, критеріїв та дескрипторів рівня професійної компетентності, розроблену на основі градуйованого підходу до оцінки об'єктів дійсності, яка може розглядатись в якості методологічної основи для подальших теоретичних та прикладних досліджень в галузі педагогічного проектування.

Теоретичне значення дослідження в тому, що в ньому вперше розроблено вихідні теоретико-методологічні основи розробки моделі безперервного професійного навчання на основі градуйованого підходу до оцінки об'єктів нечислової природи на основі лінгвістичної змінної, вперше визначаються показники професійної компетентності педагогічних працівників як основи проектування комплексних програм професійного розвитку, обґрунтовано умови реалізації інноваційної моделі на практиці. В якості основи проектування змісту навчання педагогічних працівників вперше розглядаються освітні потреби педагогічного колективу окремого навчального закладу

Практичне значення експерименту. В результаті проведення дослідження вирішується ряд суперечностей, наявність яких негативно впливає на якість професійного розвитку педагогічних працівників в системі післядипломної педагогічної освіти: невідповідність підходів до організації та перебігу підвищення кваліфікації педагогічних працівників сучасним вимогам; орієнтація ІППО на переважне використання очних форм професійного розвитку з періодичністю один раз на 5 років; недостатнє врахування в процесі навчання на КПК особистих освітніх запитів педагогічних працівників та локальних особливостей професійної

діяльності; недостатній рівень використання внутрішніх резервів професійного розвитку педагогічних кадрів ЗНЗ міста Києва.

В результаті впровадження «Програми розвитку педагогічного персоналу навчального закладу» відбудеться оновлення та диверсифікація змісту, форм та засобів навчання в системі післядипломної педагогічної освіти; буде забезпечено високий рівень індивідуалізації змісту навчання та його відповідність особливостям професійної діяльності на конкретному робочому місці; впроваджено систему виявлення та аналізу освітніх потреб педагогічних працівників та забезпечення формування змісту навчання на її основі; збільшено ефективність використання потенціалу творчо працюючих вчителів; запроваджено компетентнісну модель організації навчання професійного розвитку педагогічного персоналу навчального закладу; впроваджено інноваційну форму підвищення кваліфікації.

Визначення етапів та термінів проведення експерименту.

Дослідно-експериментальна робота здійснюється в період з 1.01.2017 до 31.12.2020 року за спеціально розробленою Програмою за наступними етапами:

I етап - інформаційно-аналітичний (січень 2017 - березень 2017) передбачає проведення аналізу та узагальнення вітчизняної та зарубіжної науково-методичної літератури, відбір та розробку діагностичного апарату дослідження; визначення організаційно-педагогічних умов реалізацій альтернативних форм навчання (накопичувальна система; програма розвитку персоналу навчального закладу; індивідуальні програми тощо);

II етап – організаційно-пошуковий (березень 2017 - серпень 2019) передбачає дослідно-експериментальну вірогідності висунутої гіпотези: апробацію накопичувальної системи обліку результатів підвищення кваліфікації та інших, визначених в процесі теоретичного аналізу форм навчання;

III етап (підсумковий; вересень 2019 - серпень 2020) передбачає узагальнення результатів попередніх етапів дослідження; проведення аналізу з використанням визначених попередньо методів; підготовку методичних рекомендацій.

Очікувані результати. Практичними результатами реалізації дослідно-експериментальної роботи є розробка «Програми розвитку педагогічного персоналу навчального закладу»; модель накопичувальної системи неперервного розвитку професійної компетентності педагогічних працівників на базі навчального закладу; методичні рекомендації для системи післядипломної педагогічної освіти щодо забезпечення неперервного професійного розвитку педагогічних кадрів.

Інформація про автора педагогічної ініціативи (наукового керівника) дослідно-експериментальної роботи (місце роботи, посада, кваліфікаційна категорія, педагогічне, вчене звання, науковий ступінь, контактний телефон):

Науковий керівник: Войцехівський М.Ф., директор Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук, доцент

Науковий консультант: Івашнюва С.В., завідувач НДЛ експериментальної педагогіки та педагогічних інновацій, кандидат педагогічних наук

Опис організаційного, науково-методичного, кадрового, матеріально-технічного, фінансового забезпечення експерименту.

Проведення дослідно-експериментальної роботи на базі середньої загальноосвітньої школи № 182 I-III ступенів м. Києва та Інституту післядипломної педагогічної освіти передбачає можливість використання матеріально-технічної бази інших залучених до дослідно-експериментальної роботи навчальних закладів м. Києва. Фінансування дослідно-експериментальної роботи відбувається за рахунок використання бюджетних коштів та інших джерел, що не суперечать чинному законодавству. До дослідно-експериментальної роботи передбачається залучення науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, НДЛ експериментальної педагогіки

та педагогічних інновацій, науково-педагогічних та педагогічних працівників ІППО, педагогічних працівників та окремих навчальних закладів м. Києва.

Реалізація програми дослідно-експериментальної роботи забезпечується науково-методичною радою, до складу якої входять:

- Кочерга О.В., заступник директора ІППО Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат психологічних наук, доцент;
- Воротнікова І.П., старший науковий співробітник НДЛ експериментальної педагогіки та педагогічних інновацій ІППО Київського університету імені Бориса Грінченка;
- Бойченко В.В., завідувач НДЛ інформатизації освіти;

Директор середньої загальноосвітньої школи
№ 182 I-III ступенів м. Києва.

Ю.Г.Соколов

Науковий керівник:

Директор
Інституту післядипломної педагогічної освіти
Київського університету імені Бориса Грінченка,
кандидат педагогічних наук, доцент

М.Ф.Войцехівський

Науковий консультант:

Завідувач
НДЛ експериментальної педагогіки
і педагогічних інновацій,
кандидат педагогічних наук

С.В. Івашньова

ЗАТВЕРДЖЕНО
 наказом Департаменту освіти і науки, молоді
 та спорту виконавчого органу Київської міської
 ради (Київської міської державної адміністрації)
 від 23.02 2017 № 199

**«Програма розвитку професійної компетентності педагогічного
 персоналу навчального закладу»
 на 2017-2020 р.р.**

№ п/п	Зміст	Відповідальні	Термін виконання
I. Організаційний блок			
1.1.	Створення робочої групи з розробки та реалізації програми	Войцехівський М.Ф., Івашнюва С.В.	січень 2017 р.
1.2.	Підготовка та узгодження «Проектування розвитку професійної компетентності педагогічного колективу»	Войцехівський М.Ф., Івашнюва С.В.	січень 2017 р.
1.3.	Підготовка та затвердження календарного плану ДЕР	Войцехівський М.Ф., Івашнюва С.В.	січень 2017 р.
1.4.	Розробка змісту модулів з урахуванням результатів самооцінювання рівня професійної компетентності та можливості використання різних форм навчання (очна, змішана, дистанційна тощо)	робоча група; науково-методична рада	Протягом терміну ДЕР
1.5.	Проведення робочих нарад з педагогічними працівниками щодо визначення змісту, форм і методів навчання	адміністрація навчального закладу; науково-методична рада	Протягом терміну ДЕР
1.6.	Забезпечення системи контролю та корекції ДЕР «Проектування розвитку професійної компетентності педагогічного колективу»	робоча група; науково-методична рада	Протягом терміну ДЕР
1.7.	Планування та створення умов для безперервного професійного розвитку педагогічних працівників	адміністрація навчального закладу	Протягом терміну ДЕР
II. Науково-методичний блок			
2.1.	Постановка мети та визначення завдань і методів ДЕР за темою «Проектування розвитку	адміністрація навчального закладу;	січень 2017 р.

	професійної компетентності педагогічного колективу»	керівники ДЕР	
2.2.	Визначення факторів, що впливають на вибір педагогічними працівниками змісту, форм та методів професійного розвитку	Івашньова С.В., робоча група; науково-методична рада	лютий - квітень 2017
2.3.	Обґрунтування моделі проектування розвитку професійної компетентності педагогічного колективу	Івашньова С.В., робоча група; науково-методична рада	травень 2017
2.4.	Розробка модулів (курсів) за вибором для професійного розвитку педагогічним працівників протягом 5-річного періоду	адміністрація навчального закладу; керівники ДЕР; члени науково-методичної ради	Протягом терміну ДЕР
2.5.	Розробка рекомендацій щодо проектування та реалізації програми розвитку професійної компетентності педагогічного колективу	Івашньова С.В., робоча група; науково-методична рада	2019
2.6.	Організація обміну досвідом щодо проектування та реалізації програми розвитку професійної компетентності педагогічного колективу	Івашньова С.В., робоча група; науково-методична рада	Протягом терміну ДЕР
III. Блок психолого-педагогічного моніторингу та аналізу			
3.1.	Визначення діагностичних методик для визначення рівня професійної компетентності та професійних освітніх потреб педагогічних працівників та моніторингу їх психологічного стану	Івашньова С.В., члени науково-методичної ради	до травня 2017
3.2.	Проведення вхідного комплексного моніторингу рівня професійної компетентності	адміністрація навчального закладу; керівники ДЕР; члени науково-методичної ради	Травень 2017 року
3.3.	формування контрольних та експериментальних груп	адміністрація навчального закладу; керівники ДЕР	Вересень 2017
3.4.	Проведення поточного моніторингу змін рівня	адміністрація навчального	Протягом терміну

	професійної компетентності педагогічних працівників	закладу; керівники ДЕР; члени науково-методичної ради	ДЕР
3.5.	Проведення аналізу системи управлінських рішень впровадження програми розвитку професійної компетентності педагогічного персоналу навчального закладу	адміністрація навчального закладу; керівники ДЕР; члени науково-методичної ради	2019-2020

Директор

середньої загальноосвітньої школи

№ 182 I-III ступенів м. Києва.

Ю.Г.Соколов

Науковий керівник:

Директор

Інституту післядипломної педагогічної освіти М.Ф.Войцехівський

Київського університету імені Бориса Грінченка,

кандидат педагогічних наук, доцент

Науковий консультант:

Завідувач

НДЛ експериментальної педагогіки

і педагогічних інновацій,

кандидат педагогічних наук

С.В. Івашьова